

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия за енергийно
и водно регулиране

РЕШЕНИЕ

№ М-1
от 09.05.2024 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 09.05.2024 г., като разгледа заявление с вх. № Е-15-45-7 от 28.02.2024 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2024 – 30.09.2025 г., установи следното:

Административното производство е образувано въз основа на постъпило в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление от „Булгартрансгаз“ ЕАД с вх. № Е-15-45-7 от 28.02.2024 г. за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2024 – 30.09.2025 г. Със Заповед № 3-Е-52 от 07.03.2024 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши анализ на подаденото заявление. След извършена проверка на заявлението и приложенията към него, с писмо с изх. № Е-15-45-7 от 08.03.2024 г. е изискано от „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи: анализ на резултатите от прилагане на множителите, сезонните коефициенти и отстъпките за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти за отчетната газова година 2022/2023 и за отчетно-прогнозната 2023/2024 година; подробна информация за точните дни, видовете капацитетни продукти със съответния прекъснат капацитет за посочените отчетени 6 дни със случай на възникнало физическо претоварване за входно/изходна точка Кулата/Сидирокастро в посока изход; обосновка за определената стойност на предложени корекционен коефициент – 2, приложен за изчисляване на предварително определяната (ex-ante) отстъпка на изходна точка Кулата/Сидирокастро; обосновка на всички параметри, използвани при изчисляването на размера на единната ex-ante отстъпка за всички капацитетни продукти на изходна точка Кулата/Сидирокастро; изчисленията на единната ex-ante отстъпка в таблица Excel, както и становище, в което да посочи дали представените от дружеството данни, документи и информация – част от горесцитираната административна преписка съдържат търговска тайна и ако съдържат такава, да посочи обхват, основания и мотиви за квалифицирането ѝ като такава, включително чрез посочване на частен интерес, който ще бъде засегнат при нейното разкриване. С писмо с вх. № Е-15-45-7 от 25.03.2024 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило изисканите данни, обосновки и изчисления.

Резултатите от анализа на подаденото заявление са отразени в доклад с вх. № Е-Дк-412 от 03.04.2024 г., приет от КЕВР с решение по Протокол № 98 от 09.04.2024 г., т. 1. Със същото решение КЕВР е приела проект на решение във връзка със заявление с вх. № Е-15-45-7 от 28.02.2024 г. и документ за консултация относно множителите, сезонните коефициенти и отстъпките, които ще бъдат прилагани при определяне на тарифите за пренос за 2024/2025 газова година, които да бъдат подложени на обществено обсъждане по реда на чл. 14 от Закона за енергетиката (ЗЕ), съответно на консултация с националните регулаторни органи на Р Гърция и Р Румъния и със съответните заинтересовани страни по реда на член 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (Регламент (ЕС) 2017/460, Регламента).

На 18.04.2024 г. е проведено обществено обсъждане на проекта на решение, на него е присъствал упълномощен представител на „Булгартрансгаз“ ЕАД, който е заявил, че

дружеството приема изложеното в проекта на решение и проекта на документ за консултация по Регламент (ЕС) 2017/460.

По отношение на множителите, сезонните коефициенти и отстъпките за всеки тарифен период съгласно член 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/460, националният регулаторен орган провежда последваща консултация с националните регулаторни органи на всички директно свързани държави членки и със съответните заинтересовани страни, като след тази консултация националният регулаторен орган взема мотивирано решение относно: стойностите на множителите; стойностите на сезонните коефициенти и изчисленията, посочени в член 15 от Регламент (ЕС) 2017/460; размерите на отстъпките, посочени в член 9, параграф 2 и член 16 от Регламент (ЕС) 2017/460. При вземането на решението, националният регулаторен орган взема предвид получените отговори от консултацията и следните аспекти: а) за множителите – баланса между улесняването на търговията с газ в краткосрочен план и осигуряването на дългосрочни сигнали за ефективни инвестиции в преносната система; въздействието върху приходите от услуги за пренос и тяхното събиране; необходимостта да се избягва кръстосано субсидиране между ползватели на мрежата и да се подобри отразимостта на разходите във връзка с минималните цени; ситуации на физическо и договорно претоварване; въздействието върху трансграничните потоци; б) за сезонните коефициенти – въздействието върху улесняването на икономичното и ефективно използване на инфраструктурата; необходимостта да се подобри отразимостта на разходите във връзка с минималните цени – арг. от член 28, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/460. В тази връзка, с писма с изх. № Е-12-00-119 от 10.04.2024 г., КЕВР е предоставила документа за консултация относно множителите, сезонните коефициенти и отстъпките, които ще бъдат прилагани при определяне на тарифите за пренос за 2024/2025 газова година за становище на регулаторния орган за енергия, отпадъци и води на Р Гърция (RAE), съответно на румънския енергиен регулатор (ANRE). В предоставения срок не са постъпили становища от заинтересовани страни, както и становища от RAE и ANRE по документа за консултация.

Въз основа на анализ на фактите и обстоятелствата, съдържащи се в документите по административната преписка, Комисията установи следното:

Съгласно чл. 18а, ал. 1 от Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД (Методиката, обн., ДВ, бр. 72 от 29.08.2014 г., изм. и доп. ДВ, бр. 79 от 8 септември 2020 г.) за всеки ценови период в срок до 1 март операторът внася в Комисията предложение за: входни и изходни точки/зони, за които се определят цените за достъп и пренос; коефициенти за определяне на цените за достъп за резервиране на краткосрочни капацитетни продукти на база на цената за референтен твърд капацитет; сезонни множители за определяне на цените за резервиране на краткосрочни капацитетни продукти; отстъпка при образуване на цени за достъп за резервиране на прекъсваеми капацитетни продукти; отстъпка при определяне на цени за достъп за входни/изходни точки към/от съоръжения за съхранение на природен газ; отстъпка при образуване на цени за достъп за входни точки от съоръжения за втечен природен газ (ВПГ) и за входни точки от и изходни точки към инфраструктура, разработена с цел преодоляване на изолацията на държави-членки по отношение на техните преносни системи. Комисията приема решение за одобряване на отстъпките, множителите и сезонните коефициенти след провеждане на консултация по реда на чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ (Регламент (ЕС) 2017/460, Регламента) – чл. 18а, ал. 2 от Методиката.

Съгласно чл. 28, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 националният регулаторен орган провежда консултация с националните регулаторни органи на всички директно свързани държави-членки и със съответните заинтересовани страни относно следното: стойностите на множителите; ако е приложимо, стойностите на сезонните коефициенти и изчисленията, посочени в чл. 15; размерите на отстъпките, посочени в чл. 9, параграф 2 и чл. 16.

След края на консултацията се взема мотивирано решение относно горепосочените аспекти. Всеки национален регулаторен орган взема предвид позициите на националните регулаторни органи на директно свързаните държави-членки.

Съгласно чл. 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/460 последващите консултации се провеждат всеки тарифен период, считано от датата на решението, посочено в параграф 1. След всяка консултация и по реда на чл. 32, буква а), националният регулаторен орган взема мотивирано решение относно аспектите, посочени в параграф 1.

Разпоредбата на чл. 28, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2017/460 предвижда при вземането на решението, посочено в параграфи 1 и 2, националният регулаторен орган да взема предвид получените отговорите от консултацията и следните аспекти:

а) за множителите – баланс между улесняването на търговията с газ в краткосрочен план и осигуряването на дългосрочни сигнали за ефективни инвестиции в преносната система; въздействието върху приходите от услуги за пренос и тяхното събиране; необходимостта да се избягва кръстосано субсидиране между ползватели на мрежата и да се подобри отразимостта на разходите във връзка с минималните цени; ситуации на физическо и договорно претоварване; въздействието върху трансграничните потоци;

б) за сезонните коефициенти – въздействието върху улесняването на икономичното и ефективно използване на инфраструктурата; необходимостта да се подобри отразимостта на разходите във връзка с минималните цени.

Предвид горното, „Булгартрансгаз“ ЕАД със заявление с вх. № Е-15-45-7 от 28.02.2024 г. е предложило за утвърждаване ценообразуващи параметри за периода 01.10.2024 – 30.09.2025 г., както следва: множители и сезонни коефициенти (сезонни множители) за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти; коефициент за определяне на цената за превишен капацитет; коефициент (отстъпка) за определяне на цените за достъп на входни и изходни точки от/към съоръжения за съхранение на природен газ и отстъпки при възникване на прекъсване. В тази връзка „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило за утвърждаване и входните и изходни точки/зони от газопреносната система, за които следва да бъдат определени цените за достъп и пренос.

Дружеството е представило решение на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД по Протокол УС № 784 от 21.02.2024 г., т. 3.1., 3.2. и 3.3., за приемане проект на заявление за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2024 – 30.09.2025 г.; за възлагане на изпълнителния директор на дружеството да внесе проекта на заявление за одобрение от Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД и за възлагане на изпълнителния директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД, след получаване на одобрение от Надзорния съвет да внесе проекта на заявление за утвърждаване на ценообразуващи параметри за периода 01.10.2024 – 30.09.2025 г. в КЕВР. Представено е и решение на Надзорния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД по Протокол НС № 8 от 27.02.2024 г., т. 2.1., за одобряване на решението на Управителния съвет на „Булгартрансгаз“ ЕАД, с което е утвърден проектът на заявление.

I. Множители, сезонни коефициенти и отстъпки

1. Множители за определяне на цените за достъп за краткосрочни капацитетни продукти

Съгласно дефиницията в чл. 3, т. 16 от Регламент (ЕС) 2017/460 „множител“ означава коефициентът, по който се умножава съответната част на референтната цена с цел да се изчисли минималната цена за негодишен стандартен продукт за капацитет.

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че е определило стойността на множителите при отчитане баланса между ефективното използване на газопреносната система и събираемостта на приходите от оператора. Посочва също, че ниските стойности на множителите стимулират мрежовите ползватели да резервират краткосрочни продукти, изглаждайки профила си на резервиране на капацитет, докато високите стойности на множителите стимулират резервирането на дългосрочни продукти (продукти с продължителност една и повече от една година).

Предвид сложността на преносната система в България и необходимостта да се гарантира недискриминационен достъп и елиминиране на кръстосаното субсидиране, „Булгартрансгаз“ ЕАД прилага единни множители както за точките на междусистемно свързване, така и за всички останали точки. В тази връзка дружеството предлага за утвърждаване следните стойности на единните множители за определяне на цените на негодишните стандартни продукти за капацитет, приложими за периода 01.10.2024 – 30.09.2025 г:

За тримесечни капацитетни продукти: 1,3;

За месечни капацитетни продукти: 1,4;

За дневен капацитетен продукт: 2;

За капацитетни продукти в рамките на деня: 2,5.

Стойностите на предложените от газопреносния оператор множители за определяне на цените за достъп за краткосрочни капацитетни продукти остават без промяна спрямо тарифен период газова година 2023/2024.

Съгласно чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 стойностите на множителите трябва да попадат в следните интервали: за месечните и тримесечните стандартни продукти за капацитет, стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 1,5; за дневните стандартни продукти за капацитет и за стандартните продукти за капацитет в рамките на деня, стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 3. В надлежно обосновани случаи съответните множители могат да имат стойности по-малки от 1, но по-големи от 0, или съответно стойности по-големи от 3.

В допълнение, „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило данни за прилаганите стойности на множителите в някои европейски страни, както следва:

Таблица № 1

Държава	Множител за тримесечен продукт	Множител за месечен продукт	Множител за дневен продукт	Множител за продукт в рамките на деня
Ирландия	1,35	1,50	2,79	2,79
Румъния	1,23	1,42	2,84	2,84
Гърция	1,38	1,48	2,97	2,97
Хърватия	1,20	1,30	2,50	2,50
Словакия	1,50	1,50	2,99	2,99
Словения	1,40	1,45	2,75	2,80
Португалия	1,30	1,50	2,00	2,20
Полша	1,27	1,45	2,20	2,20

С оглед изложеното, предложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД за газова година 2024/2025 множители са в интервалите, посочени в чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 и осигуряват постигане на целите Регламента.

2. Сезонни коефициенти (сезонни множители)

По смисъла на определението по чл. 3, т. 21 от Регламент (ЕС) 2017/460, „сезонен коефициент“ е коефициентът, отразяващ сезонността на потоците природен газ в рамките на годината, който може да се използва в комбинация със съответния множител.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило прилагане на единни сезонни коефициенти, както за точките на междусистемно свързване, така и за всички останали точки, предвид сложността на преносната система в България, както и необходимостта да се гарантира недискриминационен достъп и елиминиране на кръстосаното субсидиране.

„Булгартрансгаз“ ЕАД посочва, че прилагането на сезонни коефициенти цели да стимулира мрежовите ползватели да използват газопреносната система през слабо натоварения сезон (лято), осигурявайки ефективно използване на преносната система. Дружеството отбелязва, че по този начин се намалява риска от претоварване на газопреносната система в условията на засилено търсене на природен газ, с което се избягват допълнителни инвестиции за увеличаване на междусистемния капацитет.

Разпоредбите на чл. 15, параграфи 2 – 5 от Регламент (ЕС) 2017/460 регламентират начина на изчисляване на сезонните коефициенти за дневни, в рамките на деня, месечни и

тримесечни стандартни продукти за гарантиран капацитет.

След анализ на данните от електронния модел, представен от „Булгартрансгаз“ ЕАД, се установи, че предложените сезонни коефициенти са изчислени въз основа на сумарните средномесечни прогнозни количества природен газ на входни и изходни точки на газопреносната система за газова година 2024/2025 и по правилата на чл. 15 от Регламент 2017/460.

Прогнозните средномесечни количества природен газ за пренос за газова година 2024/2025 са представени в таблица № 2:

Таблица № 2

Месец	Прогнозни количества природен газ (GWh)
октомври 2024 г.	11 422
ноември 2024 г.	13 664
декември 2024 г.	16 864
януари 2025 г.	17 882
февруари 2025 г.	17 775
март 2025 г.	13 226
април 2025 г.	13 836
май 2025 г.	9411
юни 2025 г.	7038
юли 2025 г.	7351
август 2025 г.	7121
септември 2025 г.	9561

На база данните от таблица № 2, „Булгартрансгаз“ ЕАД е изчислило коефициент на използване съгласно чл. 15, параграф 3, буква „в“ от Регламент (ЕС) 2017/460 за всеки месец. Получените стойности по буква „в“ са умножени по 12 съгласно чл. 15, параграф 3, буква „г“ от Регламент (ЕС) 2017/460.

Съгласно чл. 15, параграф 3, буква „д“ от Регламент (ЕС) 2017/460 първоначалните стойности на съответните сезонни коефициенти се изчисляват чрез качване на всяка една от получените по буква „г“ стойности на една и съща степен, която е не по-малка от 0 и не по-голяма от 2, като „Булгартрансгаз“ ЕАД е използвало степен 1.

Заявителят е изчислил произведението на стойностите, получени по буква „д“, с множителя съответно за месечни, дневни и в рамките на деня стандартни продукти за капацитет. Изчислени са средноаритметични стойности на тези произведения съгласно чл. 15, параграф 3, буква „е“ от Регламент (ЕС) 2017/460.

Съгласно чл. 15, параграф 3, буква „ж“ от Регламент (ЕС) 2017/460 получената по буква „е“ стойност, се сравнява с интервала, посочен в чл. 13, параграф 1, както следва:

- i) ако тази стойност е в рамките на този интервал, то стойностите на сезонните коефициенти трябва да са равни на съответните стойности, получени по буква „д“;
- ii) ако тази стойност е извън този интервал, тогава се прилага буква „з“.

Изчислените от „Булгартрансгаз“ ЕАД средноаритметични стойности по буква „е“ са в интервалите, регламентирани в чл. 13, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460. В конкретния случай, стойностите на сезонните коефициенти са равни на стойностите, получени по буква „д“ – първоначалните стойности на съответните сезонни коефициенти.

Сезонните коефициенти за месечни, дневни и в рамките на деня стандартни продукти за капацитет са изчислени от „Булгартрансгаз“ ЕАД в съответствие с чл. 15, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕС) 2017/460.

За тримесечните стандартни продукти за гарантиран капацитет „Булгартрансгаз“ ЕАД е изчислило, на основание чл. 15, параграф 5, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2017/460, средноаритметичната стойност на съответните сезонни коефициенти, приложими за съответните три месеца. Получената средноаритметичната стойност се умножава с множителя за тримесечните стандартни продукти за капацитет, като на получените произведения се изчислява средноаритметичната стойност, която се съпоставя с интервала, регламентиран в

чл. 13, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2017/460. Средноаритметичната стойност попада в интервала на цитирания член от Регламента, като в този случай стойностите на сезонните коефициенти за тримесечните стандартни продукти за гарантиран капацитет са равни на стойностите, получени по чл. 15, параграф 5, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2017/460.

Сезонните коефициенти за тримесечните стандартни продукти за гарантиран капацитет са изчислени от „Булгартрансгаз“ ЕАД в съответствие с чл. 15, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2017/460.

Изчислените и предложени за утвърждаване от „Булгартрансгаз“ ЕАД сезонни коефициенти (сезонни множители) за определяне на цените за негодишните стандартни продукти за гарантиран капацитет за периода 01.10.2024 – 30.09.2025 г., са както следва:

- *За месечни, дневни и продукти в рамките на деня:*

За м. октомври 2024 г. – коефициент със стойност 0,94;

За м. ноември 2024 г. – коефициент със стойност 1,13;

За м. декември 2024 г. – коефициент със стойност 1,39;

За м. януари 2025 г. – коефициент със стойност 1,48;

За м. февруари 2025 г. – коефициент със стойност 1,47;

За м. март 2025 г. – коефициент със стойност 1,09;

За м. април 2025 г. – коефициент със стойност 1,14;

За м. май 2025 г. – коефициент със стойност 0,78;

За м. юни 2025 г. – коефициент със стойност 0,58;

За м. юли 2025 г. – коефициент със стойност 0,61;

За м. август 2025 г. – коефициент със стойност 0,59;

За м. септември 2025 г. – коефициент със стойност 0,79.

- *За тримесечни продукти:*

За IV тримесечие 2024 г. от 1 октомври до 31 декември – коефициент със стойност 1,15;

За I тримесечие 2025 г. от 1 януари до 31 март – коефициент със стойност 1,35;

За II тримесечие 2025 г. от 1 април до 30 юни – коефициент със стойност 0,83;

За III тримесечие 2025 г. от 1 юли до 30 септември – коефициент със стойност 0,66.

Съгласно чл. 13, параграф 2 от Регламент 2017/460, когато се използват сезонни коефициенти, средноаритметичната за газогодината стойност от производението на множителя, приложим за съответния стандартен продукт за капацитет, и съответните сезонни коефициенти, трябва да е в същия интервал като този за стойностите на съответните множители, посочени в параграф 1, които са както следва: за месечните и тримесечните стандартни продукти за капацитет, стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 1,5; за дневните стандартни продукти за капацитет и за стандартните продукти за капацитет в рамките на деня стойността на съответния множител трябва да бъде не по-малка от 1 и не по-голяма от 3. В надлежно обосновани случаи съответните множители могат да имат стойности по-малки от 1, но по-големи от 0, или съответно стойности по-големи от 3.

Средноаритметичната стойност от произведенията на предложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД множители, приложими за съответния стандартен продукт за капацитет, и съответните сезонни коефициенти са, както следва:

Таблица № 3

Месец	Капацитетни продукти			
	Тримесечни	Месечни	Дневни	В рамките на деня
октомври 2024 г.	1,495	1,316	1,880	2,350
ноември 2024 г.		1,582	2,260	2,825
декември 2024 г.		1,946	2,780	3,475
януари 2025 г.	1,755	2,072	2,960	3,700
февруари 2025 г.		2,058	2,940	3,675
март 2025 г.		1,526	2,180	2,725
април 2025 г.	1,079	1,596	2,280	2,850
май 2025 г.		1,092	1,560	1,950

юни 2025 г.		0,812	1,160	1,450
юли 2025 г.	0,858	0,854	1,220	1,525
август 2025 г.		0,826	1,180	1,475
септември 2025 г.		1,106	1,580	1,975
Средна стойност	1,30	1,40	2,00	2,50

Средноаритметичната стойност от произведенията на предложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД множители, приложими за съответния стандартен продукт за капацитет, и съответните сезонни коефициенти за газова година 2024/2025 са в интервалите, посочени в чл. 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2017/460 и осигуряват постигане на целите Регламента.

3. Отстъпки при изчисляване на минималните цени на стандартните продукти за прекъсваем капацитет

Съгласно чл. 16, параграф 1 от Регламента минималните цени на стандартните продукти за прекъсваем капацитет се изчисляват чрез умножаване на минималните цени на съответните стандартни продукти за гарантиран капацитет, изчислени съгласно чл. 14 или чл. 15, в зависимост от случая, по разликата между 100% и размера на предварителната отстъпка, изчислена в съответствие с параграфи 2 и 3. Съответните формули са:

$$D_{i_{ex-ante}} = Pro * A * 100\%$$

$$Pro = \frac{N * D_{int}}{D} * \frac{CAP_{av.int}}{CAP},$$

където

$D_{i_{ex-ante}}$ е размерът на предварителната отстъпка;

A е корекционен коефициент, който се определя или одобрява в съответствие с чл. 41, параграф 6, буква а) от Директива 2009/73/ЕО съгласно чл. 28, използван за да се отрази разчетната икономическа стойност на вида стандартен продукт за прекъсваем капацитет, изчислен за всяка, някои или всички точки на междусистемно свързване, който трябва да е не по-малък от 1;

Pro коефициентът е вероятността за прекъсване, който се задава или одобрява в съответствие с чл. 41, параграф 6, буква а) от Директива 2009/73/ЕО съгласно чл. 28, и който сочи вида на стандартния продукт за прекъсваем капацитет;

N е очакваният брой прекъсвания през периода D ;

D е общата продължителност на съответния вид стандартен продукт за прекъсваем капацитет, изразена в часове;

D_{int} е средната продължителност на очакваните прекъсвания, изразена в часове;

$CAP_{av.int}$ е очакваният среден размер на прекъснатия капацитет за всяко прекъсване, като този размер е свързан със съответния вид стандартен продукт за прекъсваем капацитет;

CAP е сумарният размер на прекъсваемия капацитет за съответния вид стандартен продукт за прекъсваем капацитет.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е посочило, че през периода 01.01.2023 – 20.02.2024 г. в посока изход за входно/изходна точка Кулата/Сидирокастро са отчетени 6 дни със случаи на възникнало физическо претоварване, с общ прекъснат капацитет в размер на 27 518 MWh.

В тази връзка дружеството предлага за газова година 2024/2025 да се прилага предварителна отстъпка (ex-ante отстъпка) на изходна точка Кулата/Сидирокастро.

Дружеството очаква реализация на тримесечни, месечни, ден напред и в рамките на деня прекъсваеми капацитетни продукти. Прогнозният брой за възникнали прекъсвания е 12. Изчисленията по отношение на предварителната отстъпка са дадени в таблицата по-долу:

Таблица № 4

Капацитетен продукт	N очакван брой прекъсвания	D_{int} час	D час	$CAP_{av.int}$ kWh	CAP kWh	Pro	A	$D_{i_{ex-ante}}$ %
---------------------	----------------------------	---------------	---------	--------------------	-----------	-----	---	---------------------

в рамките на деня	12	12	5840	415 329	415 329	0,0247	2	4,93%
ден напред	12	24	8760	12 482 510	12 482 510	0,0329	2	6,58%
месечен	12	24	8760	5 723 962	5 723 962	0,0329	2	6,58%
тримесечен	12	24	8760	413 460	1 378 199	0,0099	2	1,97%
<i>D_{i ex-ante}</i>								6,22%

Във връзка с горното, „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага на изходна точка Кулата/Сидирокастро да бъде прилагана единна предварителна (ex-ante) отстъпка за всички капацитетни продукти за прекъсваем капацитет в размер на 6,22%.

Предварителната отстъпка за прекъсваем капацитет е изчислена в съответствие с чл. 16, параграфи 1, 2 и 3 от Регламент (ЕС) 2017/460 и осигурява постигане на целите Регламента.

Според чл. 16, параграф 4 от Регламента, като алтернатива на прилагането на предварителни отстъпки в съответствие с параграф 1, националният регулаторен орган може да реши да прилага последваща отстъпка, при която ползвателите на мрежата биват компенсирани след понесените действителни прекъсвания. Такава последваща отстъпка може да се използва само в точките на междусистемно свързване, в които не е имало прекъсване на капацитета поради физическо претоварване през предходната газова година. Последващата компенсация, плащана за всеки ден, в който е настъпило прекъсване, е равна на минималната цена за дневни стандартни продукти за гарантиран капацитет, умножена по три.

В тази връзка „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага за газова година 2024/2025, за всички останали точки и посоки да се прилага последваща отстъпка на база реално измерена продължителност на прекъсването (ex-post отстъпка), начислена върху реално прекъснатия капацитет в съответствие с формулата:

$$D = 3 * Ц_{дп} * C * t,$$

където

D – отстъпка, лв.;

Ц_{дп} – цена за дневен капацитетен продукт, лв./kWh/d;

C – действително прекъснат капацитет, kWh/h;

t – време за прекъсване, час.

Компенсирането на ползвателите с тази отстъпка се извършва при определяне на месечните начисления за дължими суми по преноса на природен газ, извършвани след приключване на отчетния месец.

Последващата отстъпка за прекъсваем капацитет е изчислена в съответствие с чл. 16, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2017/460 и осигурява постигане на целите Регламента.

4. Отстъпка за определяне на цени за достъп на входни и изходни точки от/към съоръжения за съхранение на природен газ.

Съгласно чл. 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2017/460 за капацитетно базираните тарифи за пренос във входни точки от съоръжения за съхранение и изходни точки към съоръжения за съхранение се прилага отстъпка от поне 50%, освен ако (и в степента, в която) дадено съоръжение за съхранение, което е свързано към повече от една преносна или разпределителна мрежа, се използва като конкурентна алтернатива на точка на междусистемно свързване.

С Регламент (ЕС) 2022/1032 на Европейския парламент и на Съвета от 29 юни 2022 година за изменение на регламенти (ЕС) 2017/1938 и (ЕО) № 715/2009 (Регламент ЕС 2022/1032) във връзка със съхранението на газ се предвижда възможност националните регулаторни органи да прилагат отстъпка в размер до 100% за тарифите за пренос и разпределение, основани на капацитета, към входните точки от и изходните точки към подземните съоръжения за съхранение на газ и съоръженията за ВПП, освен ако и в степента, в която такова съоръжение, което е свързано към повече от една преносна или разпределителна мрежа, се използва като конкурентна алтернатива на точка за междусистемно свързване.

На територията на Р България има само едно газово хранилище – подземно газово хранилище (ПГХ) „Чирен“, чийто оператор е „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Предвид значението на съоръженията за съхранение на природен газ за сигурността на доставките, изглаждането на сезонните неравномерности на потреблението на природен газ, сигурността на газопреносната система, както и изискванията на европейското законодателство за използването на отстъпка от тарифите за достъп на входни и изходни точки в/от съоръженията за съхранение, „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага да бъде запазен размерът на прилаганата до момента отстъпка, в размер на 100% от изчислените разходно ориентирани тарифи за всички съоръжения за съхранение на природен газ, свързани към газопреносната система, собственост на дружеството.

II. Входни и изходни точки/зони, за които се определят цените за достъп и пренос

В изпълнение на чл. 18а, ал. 1, т. 1 от Методиката „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило за утвърждаване следните входни и изходни точки/зони, принадлежащи на газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 01.10.2024 – 30.09.2025 г., за които следва да се определят цени за достъп и пренос:

Входно/Изходна точка „Негру Вода/Кардам“ – част от газопреносната система, съвпада с агрегираната точка между входно/изходните точки „Негру Вода 1/Кардам“ с EIC 21Z000000000159I и входна точка „Негру Вода 2, 3/Кардам“ с EIC 21Z000000000160X;

Входна зона „Местен добив“ – част от газопреносната система, обединяваща всички входни точки, свързани с добивни предприятия на територията на Република България;

Изходна зона „България“ – част от газопреносната система, обединяваща всички изходни точки на газопреносната система към газоразпределителните мрежи и клиенти на природен газ на територията на Република България, съвпада с агрегираната зона „Агрегирани изходи България“ с EIC 58Y-BG-AGGR-EXT4;

Входно/Изходна точка „ГИС Чирен“ – част от газопреносната система, съвпада с входно/изходна точка „ГИС Чирен“ с EIC 21Z000000000349D;

Входно/Изходна точка „Кулата/Сидирокастро“ – част от газопреносната система, съвпада с входно/изходна точка „Кулата/Сидирокастро“ с EIC 21Z00000000020C;

Входно/Изходна точка „Кюстендил/Жидилово“ – част от газопреносната система, съвпада с изходна точка „Кюстендил/Жидилово“ с EIC 21Z000000000137S;

Входно/Изходна точка „Русе/Гюргево“ – част от газопреносната система, съвпада с входно/изходна точка „Русе/Гюргево“ с EIC 21Z0000000002798;

Входно/Изходна точка „Странджа/Малкочлар“ – част от газопреносната система, съвпада с агрегираната точка между входна точка „Странджа 2/Малкочлар“ с EIC 58Z-00000015-S2M и входно/изходна точка „Странджа/Малкочлар“ с EIC 21Z000000000157M;

Входно/Изходна точка „Киреево/Зайчар“ – част от газопреносната система, съвпада с входно/изходна точка „Киреево/Зайчар“ с EIC 58Z-000000007-KZ;

Входно/Изходна точка „Стара Загора“ – точка на междусистемно свързване на интерконектор Гърция – България (IGB) с газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, съвпада с входно/изходна точка „Стара Загора“ с EIC 58Z-IP-00034-STZ;

Входно/изходна точка „Калотина/Димитровград“ – точка на свързване на интерконектора България – Сърбия с газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, съвпада с входно/изходна точка „Калотина/Димитровград“ с EIC 58Z-IP-000000012-KD.

Гореописаните входни и изходни точки/зони, с изключение на входна зона „Местен добив“, са включени в списъка с важни точки от газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД, одобрен с Решение № ВТ-1 от 30.09.2022 г. на КЕВР.

III. Коефициент за определяне на цената за превишен капацитет

Превишен заявен капацитет възниква, когато дневното разпределено количество природен газ на ползвател на газопреносната система на входни и изходни точки превишава резервираните капацитети от ползвателя за съответните входни и изходни точки. Превишаването на резервираните капацитети може да доведе до съществени проблеми в газопреносната система като претоварване в отделни точки, излизане от технологичен режим

на управление, както и срив в системата. От друга страна, превишаването на резервирания капацитет може да доведе до допълнителни разходи за оператора във връзка със смяната на предварително дефинирания на база на резервацията технологичен режим на преносната система. Превишен капацитет се определя за конкретна точка от газопреносната система за всеки газов ден, като размерността му е в MWh/ден. За определяне на цената за превишен капацитет коефициентът се прилага към цената на референтния твърд капацитет за съответната точка преизчислена на дневна база.

В тази връзка „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага за утвърждаване стойност на коефициента за определяне на цената за превишен капацитет в размер на 4,00, независимо от портфолиото на резервирани продукти за предоставяне на капацитет, която се запазва без промяна спрямо утвърдения с Решение № М-1 от 19.06.2023 г. на КЕВР коефициент.

Във връзка с гореизложеното и на основание чл. 18а от Методиката за определяне на цени за достъп и пренос на природен газ през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД във връзка с чл. 28 от Регламент (ЕС) 2017/460 на Комисията от 16 март 2017 година за установяване на Мрежов кодекс относно хармонизирани структури на тарифите за пренос на газ,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Р Е Ш И :

Утвърждава на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода **01.10.2024 – 30.09.2025 г.**, както следва:

1. Множители, сезонни коефициенти (сезонни множители) и отстъпки за определяне на цените за достъп на краткосрочни капацитетни продукти за периода 01.10.2024 – 30.09.2025 г., както следва:

1.1. Множители:

1.1.1. Капацитетни продукти:

1.1.1.1. За тримесечни капацитетни продукти: 1,3;

1.1.1.2. За месечни капацитетни продукти: 1,4;

1.1.1.3. За дневен капацитетен продукт: 2;

1.1.1.4. За капацитетни продукти в рамките на деня: 2,5.

1.2. Сезонни коефициенти:

1.2.1. Тримесечни сезонни коефициенти:

1.2.1.1. За IV тримесечие 2024 г. от 1 октомври до 31 декември – коефициент със стойност 1,15;

1.2.1.2. За I тримесечие 2025 г. от 1 януари до 31 март – коефициент със стойност 1,35;

1.2.1.3. За II тримесечие 2025 г. от 1 април до 30 юни – коефициент със стойност 0,83;

1.2.1.4. За III тримесечие 2025 г. от 1 юли до 30 септември – коефициент със стойност 0,66.

1.2.2. Сезонни коефициенти за месечни, дневни и продукти в рамките на деня:

1.2.2.1. За м. октомври 2024 г. – коефициент със стойност 0,94;

1.2.2.2. За м. ноември 2024 г. – коефициент със стойност 1,13;

1.2.2.3. За м. декември 2024 г. – коефициент със стойност 1,39;

1.2.2.4. За м. януари 2025 г. – коефициент със стойност 1,48;

1.2.2.5. За м. февруари 2025 г. – коефициент със стойност 1,47;

1.2.2.6. За м. март 2025 г. – коефициент със стойност 1,09;

1.2.2.7. За м. април 2025 г. – коефициент със стойност 1,14;

1.2.2.8. За м. май 2025 г. – коефициент със стойност 0,78;

1.2.2.9. За м. юни 2025 г. – коефициент със стойност 0,58;

1.2.2.10. За м. юли 2025 г. – коефициент със стойност 0,61;

1.2.2.11. За м. август 2025 г. – коефициент със стойност 0,59;

1.2.2.12. За м. септември 2025 г. – коефициент със стойност 0,79.

1.3. Коефициенти (отстъпки):

1.3.1. За определяне на цените за достъп на входни и изходни точки към/от съоръжения за съхранение на природен газ в размер на 100% от разходно ориентираната цена за съответния капацитетен продукт.

1.3.2. При резервиране на прекъсваеми капацитетни продукти:

1.3.2.1. Единна ex-ante отстъпка за изходна точка Кулата/Сидирокастро – 6,22%;

1.3.2.2. Ex-post отстъпка за всички останали точки и посоки, при която, при възникване на прекъсване, резервиралите прекъсваем капацитет ползватели да бъдат компенсирани, със стойност равна на утроената цена за дневен капацитетен продукт, начислена върху реално прекъснатият капацитет.

2. Входни и изходни точки, за които се определят цените за достъп и пренос:

2.1. Входно/Изходна точка „Негру Вода/Кардам“;

2.2. Входна зона „Местен Добив“;

2.3. Изходна зона „България“;

2.4. Входно/Изходна точка „ГИС Чирен“;

2.5. Входно/Изходна точка „Кулата/Сидирокастро“;

2.6. Входно/Изходна точка „Кюстендил/Жидилово“;

2.7. Входно/Изходна точка „Русе/Гюргево“;

2.8. Входно/Изходна точка „Странджа/Малкочлар“;

2.9. Входно/Изходна точка „Киреево/Зайчар“;

2.10. Входно/Изходна точка „Стара Загора“;

2.11. Входно/Изходна точка „Калотина/Димитровград“;

3. Коефициент за определяне на цената за превишен капацитет – 4.

Решението подлежи на обжалване пред Административен съд София-град в 14 (четиринадесет) дневен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

ЗА ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

ЮЛИЯН МИТЕВ

(Съгласно Заповед № 415 от 23.04.2024 г.)